

จ. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องตระหนักรู้เรื่องกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ สามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติและอ้างอิงในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐

- มาตรา ๔ ความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
- มาตรา ๕ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ
- มาตรา ๒๗ ความเสมอภาคในทางกฎหมาย
- มาตรา ๒๘ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย
- มาตรา ๓๒ สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ครอบครัว
- มาตรา ๔๖ สิทธิของผู้บริโภค
- มาตรา ๔๗ สิทธิการได้รับบริการสาธารณสุขจากรัฐ
- มาตรา ๕๐ หน้าที่ของบุคคล
- มาตรา ๕๕ หน้าที่ของรัฐในการดำเนินการด้านสาธารณสุข
- มาตรา ๗๑ รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพ

๒. หลักกฎหมายทั่วไป ได้แก่

- ระบบของกฎหมายไทย (Thai legal system)
- ประเภทของกฎหมายไทย
- ศักดิ์ของกฎหมายไทย

๓. ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา ๑ นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โดยทุจริต อาวุธ ใช้กำลังประทุษร้าย เอกสาร เอกสารราชการ ลายมือชื่อ เจ้าพนักงาน กระทำซ้ำเรา
- มาตรา ๑๘ โทษทางอาญา
- มาตรา ๓๙ วิธีการเพื่อความปลอดภัย
- มาตรา ๕๙ ความรับผิดชอบในทางอาญา
- มาตรา ๖๔ ความไม่รู้กฎหมายไม่เป็นข้อแก้ตัว
- มาตรา ๖๕ การกระทำของคนวิกลจริต
- มาตรา ๖๖ การกระทำเพราะมีนเมา
- มาตรา ๖๗ การกระทำด้วยความผิดด้วยความจำเป็น

- มาตรา ๖๘ การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
- มาตรา ๘๐ การพยายามกระทำความผิด
- มาตรา ๑๕๗ เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต
- มาตรา ๑๕๘ เจ้าพนักงานทำให้เสียหายหรือเอกสารที่อยู่ในหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้
- มาตรา ๑๖๘ การไม่มาให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่
- มาตรา ๑๗๐ การขัดหมายศาล
- มาตรา ๑๗๗ การเบิกความเท็จ
- มาตรา ๒๖๙ ความผิดฐานทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ
- มาตรา ๒๗๖ การข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น
- มาตรา ๒๗๗ กระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี
- มาตรา ๒๗๘ กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี
- มาตรา ๒๗๙ กระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี
- มาตรา ๒๘๑ ความผิดเกี่ยวกับเพศที่ยอมความได้
- มาตรา ๒๘๘ ฆ่าผู้อื่น
- มาตรา ๒๙๐ ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายโดยไม่เจตนา
- มาตรา ๒๙๑ กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- มาตรา ๒๙๕ ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- มาตรา ๒๙๗ อันตรายสาหัส
- มาตรา ๓๐๐ กระทำโดยประมาทจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส
- มาตรา ๓๐๑ หลึงทำให้ตนเองแท้งลูก
- มาตรา ๓๐๒ การทำแท้งลูกโดยหญิงยินยอม
- มาตรา ๓๐๓ การทำแท้งลูกโดยหญิงไม่ยินยอม
- มาตรา ๓๐๔ การพยายามทำแท้ง
- มาตรา ๓๐๕ อำนาจในการยุติการตั้งครรภ์
- มาตรา ๓๐๗ ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมาย/สัญญาทอดทิ้งผู้ที่พึ่งตนเองมิได้
- มาตรา ๓๒๓ การเปิดเผยความลับที่ได้จากหน้าที่หรืออาชีพและที่ได้จากการศึกษาอบรม
- มาตรา ๓๒๖ การหมิ่นประมาท

- มาตรา ๓๗๔ การไม่ช่วยผู้ตกอยู่ในภยันตรายแห่งชีวิต
- มาตรา ๓๙๐ กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

๔. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๔๗๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา ๑๕ การเริ่มต้นและการสิ้นสุดสภาพแห่งบุคคล
- มาตรา ๑๙ การพ้นภาวะผู้เยาว์
- มาตรา ๒๐ บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส
- มาตรา ๒๑ การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
- มาตรา ๒๕ พิษัยกรรมของผู้เยาว์
- มาตรา ๒๘ การร้องขอต่อศาลให้บุคคลวิกลจริตเป็นคนไร้ความสามารถ และแต่งตั้งผู้อนุบาล
- มาตรา ๓๒ การร้องขอต่อศาลให้บุคคลเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ และการแต่งตั้งผู้พิทักษ์
- มาตรา ๓๗๓ ข้อตกลงยกเว้นมิให้ลูกหนี้รับผิดชอบ
- มาตรา ๔๒๐ ลักษณะละเมิด
- มาตรา ๑๔๔๙ การสมรสกับบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถ
- มาตรา ๑๔๕๓ การสมรสใหม่ของหญิง
- มาตรา ๑๔๖๒ กรณีขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้สามีภริยาอยู่แยกกัน
- มาตรา ๑๕๔๕ การปฏิเสธความเป็นบุตร
- มาตรา ๑๕๕๕ การฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตร
- มาตรา ๑๖๐๔ การเป็นทายาท
- มาตรา ๑๖๕๔ ความสามารถของผู้ทำและผู้รับพิษัยกรรม

๕. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา ๕ หน้าที่หน่วยงานของรัฐ
- มาตรา ๖ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบเฉพาะตัว
- มาตรา ๗ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบร่วม
- มาตรา ๘ การไล่เบี่ยค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่รัฐ

๖. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.๒๔๗๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- การสอบสวนสามัญ มาตรา ๑๓๑/๑ การตรวจหลักฐานโดยวิธีการวิทยาศาสตร์ การพิสูจน์ส่วนประกอบของร่างกายผู้ต้องหา ค่าใช้จ่ายในการตรวจ
- มาตรา ๑๔๘ เหตุที่ต้องชั้นสูตรพลิกศพ
- มาตรา ๑๔๙ หน้าที่ของผู้พบการตายผิดธรรมชาติ

- มาตรา ๑๕๐ การดำเนินการชั้นสูตรพลิกศพ
 - มาตรา ๑๕๑ การผ่าศพ
 - มาตรา ๑๕๒ หน้าที่ของผู้ผ่าศพ/แยกธาตุ
 - มาตรา ๑๕๔ รายงานการชันสูตรศพ
 - พยานหลักฐาน/ผู้เชี่ยวชาญ มาตรา ๒๔๔/๑ การตรวจหลักฐานโดยวิธีทางวิทยาศาสตร์ การตรวจพิสูจน์ส่วนประกอบของร่างกายคู่ความหรือบุคคล ค่าใช้จ่ายในการตรวจ
๗. พระราชกฤษฎีกาขยายระยะเวลาบังคับใช้มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๕
๘. พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- มาตรา ๑๘ การแจ้งเกิด
 - มาตรา ๒๑ การแจ้งตาย
 - มาตรา ๒๓ การออกหนังสือรับรองการเกิดและการตาย
๙. คำประกาศสิทธิของผู้ป่วย สิทธิเด็ก สิทธิของผู้พิการหรือทุพพลภาพ และสิทธิมนุษยชน
๑๐. พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕
๑๑. ข้อบังคับและประกาศของแพทยสภา
- ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕
 - ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๖๔
 - ประกาศแพทยสภา ฉบับที่ ๗/๒๕๕๔ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตาย
๑๒. กฎหมายสาธารณสุข ประกาศและกฎกระทรวง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและป้องกันโรค
- พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
 - พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
 - พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓. กฎหมายสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพและการคุ้มครองอนามัย การกำหนดประเภท การควบคุมการผลิต การนำเข้า การขึ้นทะเบียน การจำหน่าย การมีไว้ในครอบครอง การส่งออก การนำเข้า และการโฆษณา
- พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
 - พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๔. กฎหมายสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสถานบริการสาธารณสุข

- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๕. กฎหมายสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรสาธารณสุข ในส่วนของความหมาย คำจำกัดความข้อจำกัด และเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพฯ

- พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้สาขาฉุกเฉินการแพทย์เป็นสาขาการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการและการคุ้มครองสิทธิของบุคคลกลุ่มต่างๆ

- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ฉบับที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๑ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๖ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๐ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑
 - พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๒ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๒๙ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๓๘ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๑
 - พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
 - พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓
 - พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑
 - พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค (พ.ศ. ๒๕๕๑) ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 - พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔
 - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
 - พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐
-